

УДК:619:618.3:636.7

НОЗОЛОГІЧНИЙ ПРОФІЛЬ ХВОРОБ ВАГІТНОСТІ В СОБАК У МІСТІ НОВОМОСКОВСЬК ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

С.В. Гудзовата, *магістр ветеринарної медицини*

Л.В. Корейба, *к.вет.н. доцент*

В.М. Рябоконеь, *старший викладач*

Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро, Україна

lyudkorFLK@gmail.com

Анотація. *Встановлено, що в умовах приватної клініки ветеринарної медицини міста Новомосковськ Дніпропетровської області у собак в період вагітності поширеними є вивертання піхви, аборти заразного та незаразного походження, несправжня вагітність; скручування матки, пуприфікація та муміфікація плодів.*

Ключові слова: *собака, акушерська патологія, хвороби вагітності, хвороби заразної і незаразної етіології.*

Постановка проблеми. В останні роки в Україні збільшується кількість дрібних домашніх тварин, серед яких чисельне місце займає собака.

Проблемами хвороб незаразної і заразної етіології займається багато практикуючих лікарів та науковців [1-7]. Однак, зниження родових та післяродових захворювань у самиць м'ясоїдних тварин залишається основною проблемою ветеринарної науки і практики [1-3].

При вирішенні цих питань необхідно враховувати той факт, що ми маємо справу з вагітними тваринами. Розлади перебігу вагітності можуть спостерігатися як у першій, так і у другій її половині. Причинами патології вагітних частіше всього є поліетіологічні фактори (підвищення внутрішньочеревного тиску, травми), нейрогуморальні розлади, інфекційна та інвазійна патологія [4-6].

Хвороби вагітності класифікують на чотири групи: 1) захворювання, які виникають та розвиваються в материнському організмі і етіологічно пов'язані з вагітністю, 2) хвороби плода і його оболонки, 3) супутні хвороби, які пов'язані з вагітністю, 4) екстрагенітальна патологія [1, 7].

Мета роботи полягала у вивченні причин виникнення та поширення хвороб вагітності у собак в умовах приватної клініки ветеринарної медицини міста Новомосковськ.

Матеріали і методи досліджень. Дослідження проводили в умовах приватної клініки ветеринарної медицини міста Новомосковськ Дніпропетровської області. Матеріалом для досліджень були вагітні собаки різних порід віком 3–7 років.

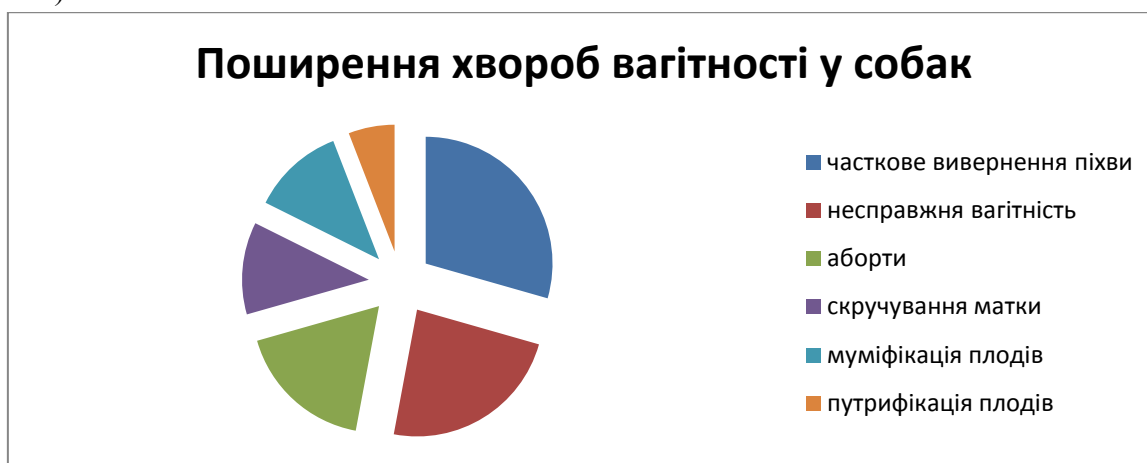
Статистичну обробку даних здійснювали шляхом вивчення ветеринарної звітності та журналів обліку клініки ветеринарної медицини.

При надходженні тварин у ветеринарну клініку здійснювали їх реєстрацію та ретельний збір анамнестичних відомостей. Діагностика хвороб вагітності здійснювалася методом спостереження за поведінкою тварини, пальпації – для визначення стану молочних залоз, матки, об'єму черева та його чутливості.

Клінічні дослідження проводили у відповідності до загально прийнятих методів: збір анамнезу, загальний клінічний огляд з проведенням пальпації, перкусії, аускультатії та термометрії. При необхідності застосовували спеціальні методи діагностики, зокрема УЗД.

Результати досліджень та їх обговорення. В період 2019–2021 р.р. нами було встановлено, що до клініки ветеринарної медицини звернулося 66 господарів зі скаргами на погане самопочуття своїх домашніх улюбленців з причини акушерської патології, в тому числі у 17-ти собак реєстрували патологію вагітності.

Клінічні дослідження у щінних собак проводили з використанням загально прийнятих методів діагностики. При цьому у 5-ти (29,41%) тварин реєстрували початкову стадію вивертання стінок піхви, у 2-х (11,76%) випадків – скручування матки, в 1 (5,88%) – путрифікацію (емфізематозні плоди), у 3-х (17,64%) – аборти заразного та незаразного походження; в окремих випадках – у 4-х (23,52%) тварин реєстрували несправжню вагітність (рисунок).

Часткове вивертання дорсальної стінки піхви реєстрували у собак 6–7 років в кінці вагітності (за 5–6 діб до родів). На нашу думку, причинами даної патології було підвищення внутрішньочеревного тиску, розслаблення зв'язок тазу, загальна слабкість та відсутність прогулянок.

Діагноз на скручування вагітної матки підтверджували під час надання оперативної рододопомоги тваринам за відсутності стадії виведення плодів при виражених ознаках передвісників родів і періодичного прояву перейм та потуг.

Аборти з вигнанням мертвих плодів реєстрували у трьох собак. Із них, в однієї тварини виведення мертвих плодів відбулося внаслідок падіння та удару по стінках живота; у собак було підтверджено діагноз на хламідіоз.

В однієї тварини за оперативного втручання (проведення оваріогістероектомії) було підтверджено діагноз на путрифікацію плодів. Путрифікація (емфізема плода) – це гнильний розпад, причиною якого є розрідження слизового корка вагітності і проникнення у цервікальний канал та порожнину матки гнильних мікроорганізмів (анаеробів).

Муміфікацію (загибель і висихання плодів) реєстрували у 2-х ((11,76% випадків) собак під час родів. Муміфіковані плоди виводились разом із доношеними та життєздатними.

Несправжня вагітність у собак виникала після проведення в'язки. Для виключення справжньої вагітності та уточнення діагнозу користувалися методом ультразвукової діагностики.

При справжній вагітності візуалізувалися значно збільшені роги матки і наявні плідні міхури. У стані несправжньої вагітності на ехограмі спостерігали матку з потовщеною стінкою та збільшеними рогами за виключенням відсутності в просвіті плодів і накопичення невеликої кількості рідини без навколоплодових оболонок.

Висновок. Отже, в умовах приватної клініки ветеринарної медицини міста Новомосковськ Дніпропетровської області в структурі акушерських хвороб у собак патологія вагітності становить 25,75%. Частіше реєстрували часткове вивертання піхви, аборти і несправжню вагітність; рідше – скручування матки, муміфікацію та путрифікацію плодів.

Бібліографічний список

1. Дюльгер Г.П. Физиология размножения и репродуктивная патология собак. – М.: Колос, 2002. – 152 с.
2. Корейба Л. В. Поширення дистопії родів у самиць м'ясоїдних в умовах ветеринарної клініки приватного підприємства «Бойко» міста Дніпропетровськ / Л. В. Корейба, Т. В. Изотова // Науково-технічний бюлетень НДЦ біобезпеки та екологічного контролю ресурсів АПК / Дніпропетровський ДАЕУ. – 2015. – Т3. – № 1. – С. 25-29.
3. Кравченко І. В. Розповсюдження акушерської та гінекологічної патології у самиць м'ясоїдних в умовах державної лікарні ветеринарної медицини міста Дніпропетровськ / І. В. Кравченко, С. В. Сосонний, Л. В. Корейба // Актуальні проблеми розвитку світової науки: зб. наук. праць за матеріалами міжнар. конф. (Київ, 30 бер. 2016 р.). – Ч. 1. – К.: Центр наукових публікацій, 2016. – С. 95-97.
4. Дуда Ю. В. Особенности клинического проявления генитальной формы хламидиоза у беременных собак / Ю. В. Дуда, Л. В. Корейба// NovaInfo. Ru : науч.-метод. журн. – 2018. – № 91. – С. 12-14.
5. Поширення хвороб заразної та незаразної етіології серед собак розплідника «Звездное счастье» Криворізького району / М. М. Марчук, Ю. Ю. Заїка, Ю. В. Дуда, Л. В. Корейба // Сучасний стан і перспективи розвитку аграрного сектору України : тези доп. II Всеукр. наук.-практ. конф. (Дніпро, 11-12 жовт. 2017 р.) / Дніпропетровський ДАЕУ. – Дніпро, 2017 – С. 77-79.
6. Марчук М. М. Поширення та особливості клінічного прояву хламідіозу у собак / М. М. Марчук, О. М. Вашук, Л. В. Корейба // Развитие науки в XXI веке : сб. статей XI междунар. конф. (Харьков, 14 марта 2016 г.) / Научн. информ. центр «Знание». – Х. : «Знание», 2016. – Ч. 3. – С. 97-102.
7. Харенко М.І., Хомин С.П., Кошовий В.П. та ін. Фізіологія та патологія розмноження дрібних тварин / навчальний посібник. – Суми: ВАТ «Сумська обласна друкарня», видавництво «Козацький вал», 2005. – 554 с.

NOZOLOGICAL PROFILE OF PREGNANCY DISEASES OF DOGS IN THE CITY NOVOMOSKOVSK, DNIPROPETROVSK REGION

S.V. Hudzovata, L.V.Koreyba, V.M. Ryabokon

Abstract. *It is established that in the conditions of a private veterinary clinic of the Novomoskovsk city of the Dnepropetrovsk region during pregnancy of dogs vaginal inversion, abortions of a contagious and noninfectious origin, false pregnancy are widespread; uterine twisting, putrefication and mummification.*

Key words: dog, obstetric pathology, pregnancy diseases, diseases of infectious and non-infectious etiology.